

[Axel Møller.]

at denne Traktat allerede er ratificeret af flere af Stormagterne, medens Danmark endnu ikke har gjort det. Det bør Danmark efter min Mening ubetinget gøre. Traktaten er kun bindende overfor de Stater, der ratificerer den, og Danmark kan derfor uden Risiko gøre det. Det berøver sig ikke derved noget som helst Krigsmiddel overfor Stater, som ikke tiltræder Konventionen. Jeg er imidlertid fuldkommen klar over, at selv om denne Traktat om Forbud mod Gaskrig bliver ratificeret af alle Stater i Verden, har man ikke Garanti for, at Traktaten ikke bliver brudt. Man har før set, at Traktater blev brudt. Men hvad anden Vej har vi at gaa end den Vej, og Ratificeringen vil i hvert Fald forøge Chancerne for, at dette Middelt ikke skal vinde Anerkendelse og Benyttelse i Praksis.

Det totale Sammenbrud, som Krigsretten led under Verdenskrigen, har den ikke lidt i andre Krige. Hvor mange Krige er ikke ført, efter at disse Haager-Regler er blevet opstillet med nøje Iagttagelse af Krigsreglerne; og man kan dog vel haabe, at det Tilbagefald til Barbari, som skete under Verdenskrigen, maa kunne genoprettes, saa at Kulturnationer dog maa kunne blive enige baade i Traktater og i Praksis om, at den Slags Midler kan man under alle Omstændigheder ikke bruge, selv i Krige, hvor saakaldte Livsinteresser staar paa Spil.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch synes jo efterhaanden at erkende, at man virkelig er forpligtet som neutral til at anvende Vaabenmagt, endogsaa overfor ret graverende Neutralitetskrænkelser, og henviste til sin Praksis i Krigen, som han mente var i ganske nøje Overensstemmelse med hans Teorier. Jeg kan deraf kun drage den Slutning, at den Opfattelse, som Folk i Almindelighed har haft af det ærede Medlems Teorier, i hvert Fald ikke har stemt med hans officielle Mening, naar han nu siger, at den Optræden, han udviste under Krigen, og som jeg priser ham for, var i nøje Overensstemmelse med de Teorier, han baade før og senere proklamerede. Jeg kan nu ikke se Overensstemmelsen, maa jeg ærligt bekende, men det glæder mig altsaa at høre, at det ærede Medlem nu vil mene, at hans Teorier skal forstaas i Overensstemmelse med den Praksis, han udviste under Verdenskrigen. Jeg vil gerne for at klare Begreberne noget paa dette Punkt rette et Par bestemte Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. P. Munch. For det første: Mener det ærede Medlem, at enhver Trusel om Krig skal

fritage den neutrale Magt for at opfylde sine Neutralitetsforpligtelser, at den altsaa i saa Tilfælde skal vige tilbage og ingenting gøre, for ikke at risikere at blive indviklet i Krig? Det andet Spørgsmaal er dette: Mener det ærede Medlem, at Danmark overfor enhver Krigstrusel eller ethvert Krigsangreb straks skal give blankt op og derved værgeløst drives i Armene paa den første Angriber? Og endelig: Tror det ærede Medlem ikke, at en Forhaandserklæring fra Danmarks Side af denne Art om, at vi vil give op og ikke værne Neutraliteten overfor enhver Angriber, der bruger Trusel om Krig eller foretager et krigerisk Angreb, vil forøge Chancen for, at Danmark skal blive Krigsskueplads, og gøredet til et diplomatisk Ordsprog, at Danmark slaas man ikke med, men Danmark slaas man om? Intet Land kan med nogen som helst Politik sikre sig mod eventuelt at blive Krigsskueplads, og derfor er det ogsaa rigtigt, man ser Sandheden i Øjnene og underkaster det Spørgsmaal en meget nøje Overvejelse, om man nu forøger eller formindsker Chancerne for at blive Krigsskueplads ved at opgive alt paa Forhaand og proklamere: Her ligger en Stat, som er til Fals for enhver, der vil sætte noget ind paa at underkue den, eller at tage det modsatte Standpunkt og sige: overfor ethvert Angreb, hvor al Modstand ikke paa Forhaand er haabløs, gør vi den Modstand, vi kan, og saa længe vi kan, og haaber saa, at den Hjælp, som andre kan, og som Forbundet skal yde os, kan komme, og mindes Lloyd Georges Ord om, at England i hvert Fald ikke hjælper Folk, som ikke vil hjælpe sig selv.

Danmarks eneste Redning er efter min Mening et loyalt Samarbejde med andre Stater og, først og fremmest, Folkeforbundet, og ikke en isoleret Politik, der vil stille det udenfor den almindelige Fredsbevægelse i Europa. Denne Fredsbevægelse i Europa, som findes sit Udtryk i Folkenes Forbund og Kellogg-Traktaten, glæder jeg mig over. Jeg maa sige, at mit Syn paa Folkeforbundet og paa Kellogg-Traktaten er ikke saa pessimistisk som det, der er fremkommet fra flere andre ærede Taleres Side. Kellogg-Traktaten siger, at Staterne ikke maa angribe hinanden. Ved en Misforstaaelse kom den højtærede Forsvarsminister vistnok til at citere Kellogg-Traktatens Artikel 1 forkert. Den højtærede Forsvarsminister sagde, at Staterne gav Afkald paa Krig i den internationale Politik, hvis jeg ikke har hørt fejl; det maa være en Fortalelse, idet der udtrykkelig staar, at Staterne giver Afkald paa Krig i den nationale Politik, de forbe-